

השבת של רבי נחמן מברסלב

אברהם אבינו רבי ישראל בער אורח חיים ר' אייזיק פארה זצ"ל

עצות

(לקוטי עצות – תוכחה – אותיות ז ח)

כל אחד מישראל יש לו בחינת מלכות וממשלה לפי בחינתו. יש שהוא שורר בביתו ויש שהוא מושל ביותר וכו'. וצריך כל אחד ליזהר ביותר לבלי להשתמש עם המלכות והממשלה שיש לו, להנאתו ולצרכו כי אם לעבודת השם יתברך לבד, דהיינו להזהיר ולהוכיח את כל הנכנעים תחתיו להשיבם אל ה'. אם הוא מושל בביתו לבד צריך להזהיר ולהוכיח את בני ביתו בעבודת ה'. ואם יש לו ממשלה יותר, כל אחד לפי בחינתו מוטל עליו להזהיר ולהוכיח יותר ויותר אנשים, כל אחד לפי הממשלה שיש לו. וכשאנו נזהר להוכיחם ולהזהירם כראוי, הוא נענש עליהם ונתקצרין ימיו, חס ושלום, ועליו נאמר אוי לרבנות שמקברת את בעליה. אבל כשמוכיחם ומזהירם בעבודת ה' כראוי, על ידי זה ממשיך חיים ואריכות ימים.

אבל אי אפשר להוכיחם ולהזהירם כראוי, כי אם על ידי עסק התורה, שעל ידי זה יכולים להוכיח הכל, אפילו הרחוקים ממנו מאד מאד, ואפילו אם אינו יודע מה שצריך להם. כי על ידי עסק התורה זוכים שגם הרחוקים מאד ישמעו קול הכרוז של התורה שמכרזת וצועקת תמיד: עד מתי פתנים וכו', ועל ידי זה ישובו הכל אל ה'.

תפילה

(לקוטי תפילות חלק א – תפילה נו)

... ותעזרנו שנוכה להמשיך חיים ואריכות ימים ושנים לתוך המלכות שלנו, שיש לנו לכל אחד ואחד חלק בבחינת מלכות באתגליא ובאתכסיא. ולא נשתמש עם המלכות שלנו לצורך עצמנו כלל, ולא תהיה המלכות אצלנו כעבד, רק נוכח שתהיה המלכות אצלנו בן חורין, ולא נשתמש עם המלוכה והממשלה שלנו שיש לכל אחד ואחד, כי אם לשמך ולעבודתך לבד באמת. ותחנונו מאתך שכל ודעת דקדושה, שנוכה לידע איך להזהיר ולהוכיח את כל האנשים שהם תחת ממשלתנו, הן בנינו ובנותינו ואנשי ביתנו, הן אחינו ורעינו ושאר אנשים הסרים למשמעתנו, כולם נוכח להוכיחם ולהזהירם בתורת ה', שישבו אל ה' באמת ולא ילכו אחרי שרירות לבם הרע, רק יסתכלו על עצמם ויחוסו על נפשם לדבק עצמם בדרכי תורת ה' תמיד, לסור מרע ולעשות טוב, ולבלתי סור מן המצוה ימין ושמאל. ותשמרנו ותצילנו ותגן בעדנו, שלא יזיק לנו, חס ושלום, המלכות והממשלה שלנו, רק נוכח להמשיך חיים טובים וארוכים לתוך המלכות. ונוכה להשיב ולהחזיר כל המלוכה והממשלה להשם יתברך, לבלי להשתמש עם המלכות לצרכינו כלל, כי אם לשמך לבד באמת, כמו שכתוב: והיתה לה' המלוכה.

ולקחת מראשית כל פרי האדמה ... (כו,ב)

כשמביאין את הביכורים צריכין להתוודות ולהזכיר חסדי ה' ונפלאותיו עלינו עם סגולה שבחר בנו מכל העמים וכו'. וזה שאומרים בוודוי ביכורים: **ארמי אבד אבי וירד מצרימה**, ודרשו רבותינו ז"ל: לבן ביקש לעקור את הכל לבן הוא בלעם שהוא בחינת עמלק כידוע, שהם עיקר זוהמת הנחש, שרוצים לעקור את ישראל לגמרי, חס ושלום, להתגבר על כל אחד בתאוות רעות מאד הנמשכין מזוהמת הנחש ולעקרו לגמרי, חס ושלום, חס ושלום. אבל ה' לא יעזבנו בידו והקדים לרחם עלינו, על ידי שנתן לנו את התורה שמתקנת הכל. וזהו בחינת ביכורים שהם תיקון לחטא אדם הראשון, לגרש ולבער זוהמת הנחש בחינת לבן ועמלק מישראל שאחיותם בבחינת מתיקות הדבש, המרמז על תאוות עולם הזה שנדמה למתיקות הדבש בתחילה, ואחריתה מרה כלענה. ועיקר כל התאוות הם תאוות המשגל שהוא רע הכולל, כי "דבש" בגימטריא "אשה" כמובא, ושם צריכין להתגבר ביותר ולשבר התאוה ולהסתכל על הסוף, כי אחריתה מרה כלענה, רחמנא לצלן, ושם עיקר המלחמה להיות גיבור כובש את יצרו, שזה בחינת: **מה עז מארי ומה מתוק מדבש?** כי על ידי ביכורים הבאין מהדבש מתקנין זאת.

ועל כן צריכין להזכיר בוודוי ביכורים: **ארמי אבד אבי**, שהוא לבן בחינת עמלק שהם עיקר זוהמת הנחש. כי על ידי ביכורים מתקנים כל זה וזוכין לעקור ולמחות זכר עמלק בחינת לבן הארמי ולזכות לקדושת ישראל קדושת התורה שקבלנו בשבועות שהוא יום הביכורים. (הלכות סימני בהמה וחיה טהורה – הלכה ד, אות כז לפי אוצר היראה – ברית, אות נז)

... אשר אנכי מצוה אתכם היום ... (ז,ד)

עיקר העצה לעבודת השם יתברך, לחשוב בכל יום ויום שאין לו רק זה היום בלבד, שזה בחינת היום **אם בקולו תשמעו**, כמבואר במקום אחר. וצריכין שלא לחשוב רק אותו היום, בבחינת זה היום עשה ה' וכו', ועל ידי זה יזכה לעבודת השם, וכמוכן יזכה שממנו לא יהיה עיכוב משיח, כי עיקר ביאת המשיח תלוי בזה, כמו שאמרו חז"ל: אימתי יבוא מר? היום – היום אם בקולו תשמעו. וכפי עבודת ישראל המקיימים זאת ועובדים בדרך זה את השם יתברך בכל יום, כן מתנוצץ קרן משיח בכל יום, עד שסוף כל סוף תבוא על ידי זה הגאולה בשלמות, וכל אחד כפי חלקו בהתקרבות משיח, כן יזכה אז להתענג על ה' ולשבוש משובו הגדול שישפיע עלינו אז. (הלכות מתנה – הלכה ה, אות מז לפי אוצר היראה – יראה ועבודה, אות קלו)

והפלא ה' את מכותך ... מכות גדולות ונאמנות וחוליים

רעים ונאמנים ... (כח,נט)

העיקר הוא האמונה, וצריך כל אחד לחפש את עצמו ולחזק את עצמו באמונה. כי יש סובלי חולאים, שיש להם מכות מופלאות, והם סובלים החולאים רק בשביל נפילת האמונה, בבחינת (דברים כח): והפלא ה' את מכותך גדולות ונאמנות וחוליים רעים ונאמנים – ונאמנים דייקא, כי הם באים על ידי פגם אמונה, כי על ידי נפילת האמונה באים מכות מופלאות, שאין מועיל להם לא רפואות ולא תפילה ולא זכות אבות. (לקוטי מוהר"ן חלק ב – סימן ה,א)

אומן, אומן, ראש השנה
אצל

הראש בני ישראל

השתפכות הנפש

(סימן טו)

שמעתי בשמו [של רבינו ז"ל] שאמר, שלפעמים מגיע לאדם הרהור תשובה והשתוקקות לה' יתברך באיזה מקום, שצריך שם באותו המקום דייקא להתחזק בזה ההרהור תשובה והשתוקקות, כגון לדבר שם איזה דבורים של תחנון ובקשות או דברי השתוקקות בפה ובלב, כפי העניין, ולא ימתין ולא יזוז ממקומו, אף על פי שאין זה המקום מוכן לכך, כגון שלא במקום קביעות לתורה ותפילה, רק בדרך הלך וכיוצא, כי כשיזוז ממקומו, יכול להיות שיפסק. וכן ראינו ממנו זכרוננו לברכה בעצמו עניין זה כמה פעמים.

סיפור

(נסיעת רבינו ז"ל בארץ-ישראל, סימן לב)

גם תכף כשבא (רבינו ז"ל) לשם, לטבריה, שלח אליו הרב החסיד המפורסם, הגביר, מורנו הרב משה, זכרוננו לברכה, בן הרב הקדוש המפורסם, מורנו הרב מנחם מנדל, זכר צדיק לברכה, וויטפסקר, שרוצה להתחנך עמו. והשיב רבינו זכרוננו לברכה: האיד יכולים למאן בשידוך; מן הסתם מהשם יצא הדבר, שתהיה בתי בארץ הקדושה; ולא דיבר יותר. ומיד הלך השדכן, והשיב להרב רבי משה הנ"ל, שרבינו זכרוננו לברכה מרוצה; ותכף עשה סעודה גדולה, והיו על הסעודה כל גדולי ארץ ישראל, הן ממדינת ליטא והן ממדינת פולין, כולם כאחד, גדולים וקטנים; והיה להם שמחה גדולה, ובתוך הסעודה דברו דברי תורה ביניהם, וראש המדברים היה זה הגדול הנ"ל, שרצה שרבינו יגלה לו הנקודה וכו'. בתוך דבריהם נשכח מהם איזה רש"י, איזה אפוא מקומה, ורצו להעלותה על זכרונם, כי היה מוכרח להם מאד לעניינם, ולא יכלו לזוז משם מחמת זה, והיה להם לפלא, כי כל אחד ואחד מהם סיים בסמוך כל הש"ס, ואין אחד מהם יודע מקום הרש"י הנ"ל, איפה היא נשנית; ורבינו היה דומם, כמו שאינו יודע גם כן, אך בראותו שיש להם צער גדול מזה, והם הפצירו בו עד בוש, נענה ואמר להם: הלא רש"י זו מקומה במסכת זבחים, בדף זה, על ראש העמוד. וכן היה, והיה להם לששון ולשמחה. ונמשכה סעודה זו מזמן מנחה גדולה עד אור היום, ונעשה התקשרות ביניהם.

אך אחר כך, כשיצא רבינו משם, מארץ ישראל לחוץ לארץ, נפטר החתן, בנו של הרב, מורנו רבי משה הנ"ל, ורבינו זכרוננו לברכה נשתדך עם בתו, שהיתה הכלה של בן הרב מורנו רבי משה הנ"ל עם כבוד הגאון המפורסם, הרב דקהלת קודש וליטשיסק, ונתגלגל אחר כך מאת השם, שנשע הרב הגאון הנ"ל לארץ הקדושה, ולקח את בנו, חתן רבינו זכרוננו לברכה, עמו לשם, כדי שילמד אצלו שם, ואחר כך נסעה בת רבינו זכרוננו לברכה גם לשם, ונתקיימו דברי רבינו זכרוננו לברכה, שאמר, שמאת השם הוא, שבתו תהיה בארץ הקדושה, **ודבר אחד מדבריו אהור לא ישוב ריקם...**

שיחות

(שיחות מרי ישראל אודסר, זצ"ל – כ"ה)

הדיין (ר' מרדכי מסלונים, ז"ל), הוא שמע את הישלוש עליכם שלי ואשת חילי ויאזמר בשבחין... אז הוא נתבטל לגמרי! הוא אמר: "מה זה, ישראל בער הוא לא למדן ולא יודע מה זה שבת, לא יודע כלום, איך זה יכול להיות?"

הוא סיפר את הלב שלו להבנות שלו: "ישראל בער, ישראל בער, ישראל בער!"

הוא היה מתנגד גדול, אבל אף על פי כן הוא אהב אותי, גם הבנות שלו הם העריכו את הדין וידעו שהוא למדן גדול בעל מוח גדול, אבל הוא אמר להם: "אני מתבייש מישראל בער, אני רואה את השבת שלו איך הוא שמח ובקושי יש לו אוכל לשבת, אני לא יודע איך הוא חי". היה הצגה נורא, הבנות שלו הם שמעו את ההתנגדות שלו, והם שמעו את השבתים שלי, הזמירות והשמחה, והם ראו שאין לי כלום, אז הם עשו לו צרות לדין: "מה זה, מדוע ברסלב לא מצא חן בעיניך? אנחנו רואים שהוא עובד השם כזה, הוא תמיד שמח, מה זה? איך מתנגדים על יהודי כזה שהוא אומר 'אשת חיל' כזה. אפשר להיות מתנגד?!"

הוא היה מתנגד גדול, והוא היה כל כך משוקע בהתנגדות... נורא. ואני כנגדו כלום, יתוש, כלום לגמרי. הוא היה מבולבל, הוא רואה בעיניים זה השבת שלי והשבת שלו ואיך אפשר להיות מתנגד? היה לו צרות, אני עשיתי לו מחלת לב...

מכתב

(מספר אבי הנחל - מכתב קיד)

ב"ה, יום ב' פ' תבוא על ר"ה אל המקום אשר בחר ה' לעמו. לכבוד בת עיני ולבי מר... שהשקיע כל מוחו ולבו בים החכמה של הצדיק האמת, המנחם והמחזק ומעורר ומקיף אותנו, בקול ה' חוצב להבות אש, ומגלה ומאיר לנו אור הדעת, לידע כי עדיין ה' עמנו ואצלינו וקרוב לנו מאוד, בכל מקום שהוא. שנה טובה ומבורכה בחיים טובים אמיתיים ונצחיים, לך ולביתך.

לבי יקירי, חוס וחמול על נפשך היקרה מאוד, ועל כל העולמות התלויים בנפשך, ואל תשמע לשום דחיה שבעולם, שרוצים להפרידך, חס ושלוש, מהקיבוץ הקדוש בראש השנה. רק תחזק ידך בה' יתברך ותעמוד על רגליך, בכל עוז וגבורה, ותשליך כל כבודך וכל נפשך לגמרי, ותאחזו עצמך בכל כוחך בהקיבוץ הקדוש של הצדיק האמת, כי כל חיך תלוי בזה, ועל ידי זה לא תמוט לעולם.

המעתיק

מידות

(ספר המידות - המתקת דין)

ט. ארבעה דברים מקרעין גזר-דינו של אדם: צדקה, צעקה, שינוי-השם, שינוי-מעשה.

כב. על ידי טבילת מקוה, נתבטל הצרות וישועה באה.

כה. מי שדינן שורין עליו, יסתכל בכל פעם על השמים.

כח. מה שהקדוש ברוך הוא מסתיר פניו ממך, הוא מחמת כפירות שיש בך.

כט. על ידי ביטחון, נמתק הדין ונמשך החסד.

לו. מי שאינו מקבל תוכחה, יסורין באין עליו.

לז. להמתקת הדינים, תאמר קפיטל תהלים ל"ט.

לט. להמתקת הדינים, תגיד משניות "זרעים".

מא. על ידי נדר, נתעכב החמה של השם יתברך.

מב. להמתקת הדינים, תאמר קפיטל תהלים ע"ז.

מד. על ידי גאווה, נסתלק החסד למעלה.

מה. על ידי תיקון חצות, נמתק הדין.

מח. על ידי שבא אל הצדיק, ביאתו בעצמה יכולה להמתיק הדין.

מט. גם המעות שנותנין לצדיק, הנותנה בצמה ממתיק הדין.

נג. על הגזירות רעות שאומות גוזרים על ישראל, יאמרו קפיטל סב.

עז. בענוה, מרצין את הקדוש ברוך הוא.

עח. כשיש דין, יתפלל בהתלהבות.

צב. מי שמגדל כלב, מעורר דין.

צו. כשקם מלך חדש באומות או שר חדש, אזי הדין נתעורר.

ק. על ידי הבושה, נמתק הדין.

שבת שלום

מערכת: 050-6754970 , 054-6470954 , 02-5829086
כתובת: ת.ד. 27100 ירושלים 91270
שידוכי מצוה: 050-6870043 (13:00-16:00)
תרומות: בכל סניפי הדואר, חשבון 89-2255-7

אומ
ראש השנה

אצל הראש בני ישראל

